

ומבארת הגמרא: ואפילו למאן דאמר (24) מועלין בגידולי מזבח, הני מילי, באיזה גידולין סובר שמועלין, בגידולין דחזו למזבח, שהם עצמן ראויים למזבח, כגון ולדות קדשים. אבל גידולין דלא חזו למזבח, כגון חלב וביצים, אין מועלין בהן.

אבל לגבי קדשי בדק הבית, הכל ראוי לדמיהם, ובכל מועלין.

שינינו במשנתנו: ואין (25) בהן הנאה לכהנים.

אמר רבינא: אפילו שיפויי ונבייה לא מתהני כהנים מינייהו, של קדשי בדק הבית.

ודנה הגמרא: לאתויי מאי? באיזה גידולין מועלין בקדשי בדק הבית, ואין מועלין בקדשי מזבח?

אמר רב פפא: לאתויי חלב (21) המוקדשין וביצי תורין של קדשי מזבח, שאין מועלים בהם, ואילו בשל בדק הבית מועלין.

כדתנן במשנה במסכת מעילה [יב ב]: חלב המוקדשין וביצי תורין — לא נהנין ולא מועלין, מן התורה אין מועלים בהם, ומכל מקום אסור ליהנות מהם. (22) במה דברים אמורים, בקדשי מזבח. אבל בקדשי בדק הבית, הקדיש תרנגולת, מועלין בביצתה, הקדיש חמורה, מועלין בחלבה.

[בקדשי בדק הבית מתאים לשנות שהקדיש תרנגולת וחמורה, שהם דברים שאינם ראויים למזבח. ובחמורה יש חידוש נוסף, שאף על גב שהיא בהמה טמאה, בכל זאת קדושה קדושת בדק הבית. (23) ואילו בקדשי מזבח מתאים לשנות תורין ובהמות חולבות הראויות למזבח, שאותן אין מקדישין לבדק הבית].

מתניתין:

הקדמה

אסור לשנות קדשי מזבח לעשותם קדשי בדק הבית. וכן קדשי בדק הבית, אסור להקדישן לקרבן על המזבח. (26) ואם הקדישן

21. גירסת השיטה מקובצת.

22. יש סוברים שאיסורם הוא מן התורה. שיטה מקובצת [בבא מציעא נד ב] בשם הרא"ש. ויש מי שסובר שהם אסורים מן התורה משום "יוצא" מן הקדשים, שבכל האיסורים היוצא מהם כמותם. קרן אורה [מעילה שם]. ויש סוברים שאיסור החלב הוא מן התורה, כמו ששינינו במשנה "ולדן וחלבן אסורים", ודרשינן מ"תזבח, ואכלת בשר" — בשר, ולא חלב. תוס' מעילה שם.

ויש סוברים [כמבואר בסוף הפרק הקודם] שהאיסור הוא על "מעשה החליבה" מטעם

איסור עבודה בקדשים, אבל החלב עצמו, וכל שכן הביצים, אינם אסורים מן התורה אלא מדרבנן. תוס' מעילה שם בשם יש מפרשים.

23. כן כתב רש"י.

24. ראה תוס'.

25. גירסת ספרים אחרים בשיטה מקובצת, וכן היא גירסת רבינו גרשום, ועיין בהערה הבאה.

26. ואם שינה, עבר בלא תעשה כמבואר ברמב"ם [פרק ד מהלכות תמורה הלכה יא], אך